

Міністерство надзвичайних ситуацій України

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

**Міжнародна
науково-практична конференція
курсантів і студентів**

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Львів - 2011

УДК 371.715.316.6

ЗАПОБІГАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕВАНТАЖЕНЬ В АСПЕКТІ АДЕКВАТНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ.*Царук Т.*

Телегіна Г.В., доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці, канд. мед. наук, доцент Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

В умовах соціально технологічного прогресу і формування інформаційного суспільства набуває актуальності питання про негативні аспекти впливу інформаційних потоків на особистість та її психіку (1).

Мета нашої роботи - аналіз впливу інформаційних перевантажень на психічне та фізичне здоров'я сучасної людини.

Розрив між кількістю інформації та спроможністю сучасної людини її засвоїти, між тим, що ми знаємо і розуміємо, й тим, що, на нашу думку, нам належить знати і розуміти, постійно зростає. Це зумовило появу такого психологічного явища, як «інформаційна тривога». Величезні потоки інформації, які змушена „пропускати через себе” сучасна людина, з небувалою силою обрушилися на її органи почуттів, спричинивши виникнення серйозної недуги, яку відомий американський соціолог і футуролог Е.Тоффлер називав „шоком майбутнього” (future shock) (2).

Розумова діяльність, як і діяльність м'язова, потребує великих енергетичних витрат. Вага головного мозку становить всього 2-2,5% ваги тіла, а витрачається при його інтенсивному навантаженні до 20% всіх енергетичних ресурсів організму. Здатність людини до навчання й переучування обмежена крім рівня енергетичних витрат, генетично обумовленою „пропускною спроможністю” її нервової системи. Проте ми не можемо оминати потік інформації. Людина мусить навчитися плавати у цій інформаційній течії, при цьому активно елімінуючи інформаційний спам. Альтернативою інтенсивному опануванню великого масиву інформації (переважно професійного характеру) залишається соціальна дезадаптація індивіда у поєднанні з низькою якістю його професійної діяльності. Це створює умови для цілого ланцюгу наслідків для суспільства – зниження конкурентоздатності, безробіття і т. ін.

Серед факторів підвищеного інформаційного ризику – крім великої кількості нових інформаційних сигналів – велике значення має швидка зміна сигналів, необхідність робити вибір із багатьох варіантів рішень, часові обмеження в процесі цього вибору, наявність кодової інформації. Поєднання кількох таких факторів викликає своєрідний синергетичний ефект, який становить особливу небезпеку для нервової системи людини. Сприймання та розкодування інформації, її зберігання в пам'яті та її стирання вимагають чималої енергетичної „оплати”. Аналіз отриманої інформації та намагання точно висловити свої думки є надзвичайно виснажливими в енергетичному аспекті. Коли насичення людини інформацією перевищує можливості її „пропускних каналів”, відбувається зрив. Порушується гармонія особистості як внутрішня (психофізична) так і зовнішня (психосоціальна), що призводить до психофізичної дезадаптації (3). Доведена провідна роль зриву адаптаційних механізмів у розвитку нейровегетативних, нейроендокринних, нейроімунних зрушень та у виникненні майже всіх соматичних захворювань.

Профілактика психофізичних дезадаптацій повинна проводитися по наступним напрямкам: коригування навчального навантаження, вироблення індивідуально-дозованих навчальних планів; формування у педагогів та батьків необхідного тезаурусу про сутність дезадаптацій та їх прояви. Наголошення на необхідності особливого ставлення до порушень адаптації як самою людиною, так і оточуючими, яке неможливе без загальної обізнаності з проблемою якомога ширших верств населення. Враховуючи, що сьогодні в освіті виняткова увага приділяється розвиткові логічно-раціональної сфери, за яку відповідає ліва півкуля,

для людини біологічно природним є мислення образами, – необхідно шукати способи розвантаження лівої півкулі і частину життя проводити в режимі домінування образного мислення. Надзвичайно перспективні в цьому напрямку аматорські студії гобі у сфері музики, мистецтва, танців. Необхідно усвідомити, що нейрофізіологічною основою професійної діяльності у цивілізованому суспільстві є дві провідні якості працівника: вміння максимальної концентрації уваги і здібностей на проблемі та здатність швидко переключатися на інший функціональний напрямок діяльності. Сучасна людина повинна приділяти особливу увагу фізичній активності оскільки сучасний спосіб життя сприяє гіподинамії.

Література:

1. Безруких М.М. Школьные факторы риска и здоровье детей // педагогика толерантности. – 1999. – №3/4.
2. Тоффлер Э. Шок будущего: Пер. с англ. М.: АСТ, 2002.
3. Сірко Р.І. Психічне здоров'я співробітників пожежної охорони та шляхи його корекції.// Зб. Пожежна безпека-2001. – С. 104-105.

УДК 355.233.22 (045)

ПРОВІ ВИДИ СПОРТУ ЯК ДОПОМІЖНІ ЗАСОБИ В РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ТА ПСИХОЛОГІЧНИХ ЯКОСТЕЙ РЯТІВНИКА

Чудінова Н.В.

Задорожний І.І., старший викладач кафедри спеціальної рятувальної підготовки і фізичного виховання

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

В сучасному глобалізованому світі питання безпеки життєдіяльності людини виходить на перше місце серед інших питань, які впливають на всі сторони існування людства в цілому. Щоденно виникає велика кількість надзвичайних ситуацій, де працівникам МНС доводиться приймати участь у їх ліквідації, проводити аварійно-рятувальні роботи, гасити пожежі, боротися з повенями, радіаційним та хімічним забрудненнями. З початку 2010 року в Україні виникли 254 надзвичайних ситуацій, з них

- техногенного характеру – 130;
- природного характеру – 108;
- соціально-політичного характеру – 16.

Внаслідок цих надзвичайних ситуацій загинула 361 особа (з них 39 дітей) та 753 - постраждали (з них 242 дитини).

В органах і підрозділах, підприємствах та організаціях системи МНС за 2010 рік трапилося 42 нещасних випадки виробничого характеру. При цьому постраждало 45 людей, із них 6 смертельно. Зареєстровано 2 групових випадки при 5 постраждалих. Із 17 випадків травмувань осіб рядового і начальницького складу під час гасіння пожеж та ліквідації їх наслідків, 4 випадки пов'язано з падінням висоти. Зрозуміло, що приймати участь у проведенні ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків можуть особи, які мають високі морально-вольові якості, фізично підготовлені, які майстерно володіють рятувальним обладнанням, вміють швидко і вірно оцінити ситуацію і прийняти рішення на проведення відповідних робіт. Професія рятівника потребує значних фізичних навантажень для виконання відповідних робіт. В деяких надзвичайних ситуаціях рівень фізичної та психологічної підготовки має вирішальне значення.